

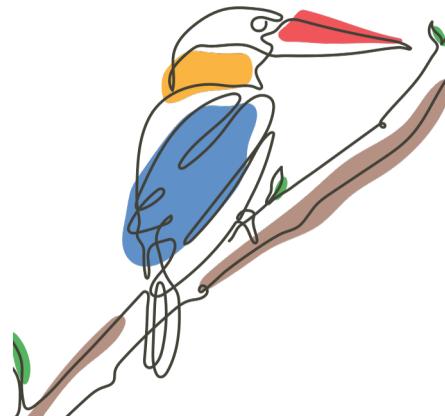
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Konak

POLİTİKA ÖNERİSİ

İklim Kriziyle İlgili
Politikalar
Geliştirilirken
Toplumsal Cinsiyet
Eşitliğinin Gözardi
Edilmesi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Yönetici Özeti

Bu politika önerisi, Konak ilçesinde düzenlenen Youth Act4Climate - İklim İçin Gençlik Hareketi projesi kapsamında gerçekleştirilen Genç İklim Forumu'na katılan 68 gencin, iklim krizinin toplumsal cinsiyet eşitliği boyutundaki etkilerinin karar alıcılar tarafından yeterince gözetilmemesine dair gözlemleri, deneyimleri ve çözüm önerileri temel alınarak hazırlanmıştır. Forumda 68 gencin katkısıyla oluşturulan tartışma başlıklarında bu konu, İklim krizine yönelik politika geliştirme süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin yeterince gözetilmediği vurgulanmış, bu politikaların özellikle genç kadınlar üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde ele alınmasını zorlaştırdığı ifade edilmiştir. Toplumsal cinsiyet temelli ihtiyaç ve farklılıkların dikkate alınmaması, iklim politikalarının adil, kapsayıcı ve etkili biçimde uygulanmasını sınırlamaktadır. Bu politika önerisi, iklim politikalarının hazırlanması ve uygulanması süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesine yönelik çözüm önerilerini sunmaktadır.

Önerilen çözüm yolları, sınırlı kaynaklarla dahi hayatı geçirilecek, yerel düzeyde doğrudan etki yaratabilecek nitelikte politika önerileri sunmaktadır. Bunlar arasında kadın sağlığına yönelik yatırımlar, kadın emeğinin desteklenmesi, kadınların afet yönetimine katılımı vb. başlıklar yer almaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Giriş

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından uygulanan Sivil Katılım Projesi kapsamında hibe desteği alan, Konak Belediyesi paydaşlığında Sosyal İklim Derneği yürütüçülüğündeki “Youth Act4Climate – İklim İçin Gençlik Hareketi” kapsamında 8 Nisan'da düzenlenen Konak Genç İklim Forumu'na katılan gençler, forum süresince Konak ilçesindeki “İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi” sorununa ilişkin görüş ve çözüm önerilerini paylaşmıştır.

Forum süresince, genç kadınların iklim krizinden orantısız biçimde etkilendiği dile getirilmiş; bu grupların afet anlarında ve kriz sonrası iyileşme süreçlerinde daha fazla risk altında olduğu vurgulanmıştır. Özellikle kadınların bakım yükü, sosyal hizmetlere erişimde yaşanan zorluklar, şiddet riski ve ekonomik kırılganlıkları; iklim krizinin etkilerini çok daha derin ve kalıcı kılmaktadır. Bu eşitsizliklerin temelinde, toplumsal cinsiyet rollerinin katı biçimde yeniden üretilmesi, karar alma mekanizmalarında kadın ve dezavantajlı grupların yeterince temsil edilmemesi, krizlere müdahale planlarında cinsiyet temelli ihtiyaçların göz ardı edilmesi gibi yapısal sorunlar yer almaktadır. Forumda gençler, iklim politikalarının yalnızca teknik çözümlerle sınırlı kalmaması; sosyal farklılıklarını, eşitsizlikleri ve kapsayıcılığı da merkeze alan bütüncül bir yaklaşımla yeniden ele alınması gerektiğini vurgulamıştır.

Bu çerçevede, Konak Belediyesi'nin hem iklim krizine hazırlık politikalarında hem de afet sonrası iyileşme süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetmen bir strateji daha fazla benimsemesi gerekmektedir. Gençlerin talebi yalnızca temsil edilmek değil; aynı zamanda çözümün etkin bir parçası olarak karar alma süreçlerine dahil edilmeleridir. Bu yaklaşım, daha adil, kapsayıcı ve dirençli bir kent vizyonunun inşasında kilit bir adımdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Bu Konu Gençler İçin Neden Önemli?

Gençler, hem bugünün hem de geleceğin karar alıcıları, aynı zamanda iklim krizinden en uzun vadeli etkilenecek toplumsal kesimdir. Geleceklerini doğrudan etkileyebilecek bu krize dair yalnızca çevresel değil, sosyal ve kültürel bağlamda da giderek artan bir bilinc geliştirmektedirler. Özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konularda yüksek duyarlılığa sahip olan gençler; kadınların, ve diğer dezavantajlı grupların kriz dönemlerinde karşı karşıya kaldıkları özgür zorlukları fark edebilmekte ve bu eşitsizliklerin derinleştirici etkilerini somut olarak gözlemleyebilmektedir.

Afet süreçlerinde genç kadınlar, toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler nedeniyle bilgiye, güven barınmaya ve sağlık hizmetlerine erişimde yapısal engellerle karşılaşmaktadır. Bununla birlikte, afet sonrası dönemde bakım emeğinin büyük ölçüde kadınlar üzerinde yoğunlaşması; hane içi sorumlulukların artmasına, eğitim, istihdam ve kamusal yaşama katılımının sınırlanmasına yol açmaktadır. Acil yardım hizmetleri sırasında yaşanan cinsiyet temelli ayrımcılık ve ihlaller ve afet sonrası dönemde artan ev içi şiddet riski; mevcut eşitsizlikleri derinleştirip kadın ve kız çocukların güvenliğini doğrudan etkilemektedir.

Forum süresince gençler, daha adil bir toplumun yalnızca çevre koruma önlemleriyle değil, aynı zamanda katılımcı ve çoğulcu yönetim mekanizmalarıyla sağlanabileceğini vurgulamıştır. Gençlerin büyük çoğunluğu, yerel yönetimlerin yalnızca altyapı eksikliklerine değil, aynı zamanda temsil eksikliklerine de çözüm üretmesi gerektiğini belirtmiştir. Katılımcı planlama süreçlerinde kadınların, söz hakkına sahip olmaları, iklim adaletinin sağlanması açısından hayatı önemdedir. Bu nedenle, iklim krizine karşı geliştirilecek politikaların teknik altyapıyla sınırlı kalmaması; aynı zamanda toplumun çeşitli kesimlerinin farklılaşan ihtiyaçlarını gözeten, iklim adaletini önceleyen ve eşit temsiliyeti garanti altına alan bir yaklaşımla şekillenmesi gerektiği, foruma katılan gençler tarafından ifade edilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

İzmirli Gençlerin Tespit Ettiği Sorunlar

SORUNLAR:

1. Kadın sağlığının göz ardı edilmesi
2. Düşük gelirli bölgelerde krizin daha yoğun yaşanması
3. Kadınların sosyo-ekonomik yönden desteklenmemesi ve teşvik edilmemesi
4. Politikaların yapım sürecinde kadın emeğine yeterince önem verilmemesi
5. Kadınların eylem planlarına dahil edilmemesi
6. Dengeli cinsiyet eşitliğine dayalı olarak eşit kadroların bulunmaması
7. Çevrim içi ve çevrim dışı eğitimlerde kadınlara yeterince yer verilmemesi
8. Afet ekiplerinde ve benzeri kurumlarda kadınların yeterince yer almaması
9. Yerel yönetimlerde cinsiyet eşitliği kavramının desteklenmemesi ve teşvik edilmemesi
10. Toplumsal cinsiyet rollerinin kadınları “korunmaya muhtaç” olarak konumlandırması, kadınların afet ve iklim politikalarında özne olarak görülmemesini ve karar alma süreçlerine eşit katılımını sınırlandırmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

1. Kadınların Sağlık Hakkına Erişiminin Güçlendirilmesi

Konak Belediyesi, kadın sağlığını güçlendirmeye yönelik hizmetleri yaygınlaştırmalı ve bu hizmetlere mahalle ölçüğünde eşit erişimi güvence altına almalıdır. Üreme sağlığı, psikolojik danışmanlık ile doğum öncesi ve sonrası destek hizmetleri; iklim krizinin yarattığı fiziksel ve psikososyal etkilerle başa çıkmada temel sağlık hizmetleri arasında yer almaktadır. Mobil sağlık birimleri ve mahalle sağlık merkezleri aracılığıyla, özellikle hizmete erişimin sınırlı olduğu bölgelerde kadınlara yönelik koruyucu ve destekleyici sağlık hizmetleri sunulmalıdır.

2. Kadınlar İçin Sosyal Destek¹ Programlarının Güçlendirilmesi

Belediyeler, iklim krizinin ekonomik ve sosyal etkilerinden orantısız biçimde etkilenen düşük gelirli bölgelerde yaşayan kadınlara yönelik, iklim adaleti perspektifini esas alan sosyal destek programları geliştirmelidir. Artan enerji maliyetleri, bakım yükü ve gıda güvencesizliği gibi iklimle bağlantılı riskler göz önünde bulundurularak; ücretsiz ve erişilebilir kreş hizmetleri, enerji yoksulluğunu azaltmaya yönelik destekler, beslenme ve temel ihtiyaç yardımları ile kadınların ihtiyaçlarını önceleyen sosyal yardım mekanizmaları hayatı geçirilmelidir. Bu programlar, kadınların krizlere karşı dayanıklılığını artırmayı ve iklim kaynaklı eşitsizliklerin derinleşmesini önlemeyi amaçlamalıdır.

2

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

3. İklim Krizi Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Kamusal İletişim ve Bilgilendirme Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

Yerel yönetimler, iklim krizine ilişkin kamusal bilgilendirme ve iletişim süreçlerini toplumsal cinsiyet eşitliği ve iklim adaleti ilkeleri doğrultusunda yeniden yapılandırmalıdır. Bu kapsamında, kadınların iklimle ilişkili politika geliştirme, uyum ve afet yönetimi süreçlerindeki deneyim ve katkılarını görünürlük kılan içerikler; yerel medya, yerel yönetimlerin dijital platformları ve kamusal alanlar aracılığıyla yaygınlaştırılmalıdır. Bu çalışmalar, iklim politikalarının eşit yurttaşlık ve hak temelli bir çerçevede ele alınmasını destekleyen kamusal farkındalık³ın güçlendirilmesini amaçlamalıdır.

4. Kadın Kooperatiflerinin İklim Adaleti ve Yerel Ekonomi Perspektifiyle Güçlendirilmesi

Kadın kooperatifleri, yerel ekonominin güçlendirilmesi ve iklim krizine karşı dayanıklı üretim modellerinin yaygınlaştırılmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Konak Belediyesi; kadın kooperatiflerinin üretim, pazarlama ve karar alma süreçlerine eşit ve sürdürülebilir biçimde katılımını destekleyecek mekanizmalar geliştirmelidir. Bu kapsamında kadın kooperatiflerine yönelik erişilebilir pazar alanları, adil finansman araçları ve görünürlük artırıcı tanıtım çalışmaları hayatı geçirilmelidir. Bu yaklaşım, kadınların ekonomik failliğini güçlendirirken aynı zamanda yerel dayanışma ağlarını ve iklimle uyumlu üretim pratiklerini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

5. Kriz Yönetimi ve İklim Uyum Süreçlerinde Kadınların Eşit ve Kurumsal Temsilinin Güvence Altına Alınması

Afet risk azaltımı, kriz yönetimi ve iklim krizine uyum süreçlerinde kadınların ve kadın örgütlerinin karar alma mekanizmalarına eşit, sürekli ve anlamlı katılımı sağlanmalıdır. Bu kapsamında, mahalle ölçüğündeki afet ve iklim komitelerinde kadınların temsiliyetinin kurumsal olarak güvence altına alınması; eğitim, planlama ve uygulama süreçlerinde aktif roller üstlenmelerinin desteklenmesi gerekmektedir. Bu yaklaşım, krizlere yönelik politikaların yerel⁵ ihtiyaçlara daha duyarlı, adil ve sürdürülebilir biçimde geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

6. Afet Müdahale ve Acil Durum Hizmetlerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Dayalı Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi

Afet müdahale ve acil durum hizmetlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bir kurumsal yapı oluşturulması, müdahale kapasitesinin ve hizmet kalitesinin artırılması açısından kritik önemdedir. Belediyeler; afet ve acil durum birimlerinde kadınların eşit istihdamını⁶ sağlayacak insan kaynakları politikaları geliştirmeli, tüm personel için erişilebilir ve kapsayıcı afet eğitim programları hayatı geçirmelidir. Bu yaklaşım, kriz anlarında farklı ihtiyaçlara duyarlı, adil ve etkili müdahale mekanizmalarının oluşturulmasına katkı sunacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Politika Önerisi: İklim Kriziyle İlgili Politikalar Geliştirilirken Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gözardı Edilmesi

Sonuç

İklim krizi, yalnızca çevresel etkilerle sınırlı olmayan; toplumsal, ekonomik ve yapısal boyutları olan çok katmanlı bir süreçtir. Bu süreç, farklı toplumsal grupları aynı biçimde etkilememekte; mevcut eşitsizliklerin bulunduğu alanlarda etkilerini daha belirgin hale getirmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi, iklim krizinin yerel düzeyde ele alınmasında bu farklılaşan etkilerin görünür kilinması açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Konak Genç İklim Forumu kapsamında gençler tarafından paylaşılan görüş ve deneyimler, iklim politikalarının toplumsal cinsiyet, yaş ve sosyo-ekonomik durum gibi kesişen boyutlarla birlikte ele alındığında daha kapsayıcı ve etkili sonuçlar üretebileceğine işaret etmektedir. Sağlık, barınma, istihdam, eğitim ve afet yönetimi gibi temel alanlarda eşit erişimin güçlendirilmesi; yalnızca bireysel hakların korunması açısından değil, kentin iklim krizine karşı genel dayanıklılığının artırılması açısından da önem taşımaktadır.

Bu çerçevede, Konak Belediyesi'nin mevcut iklim, sosyal politika ve afet yönetimi çalışmalarının; toplumsal cinsiyet eşitliği ve iklim adaleti perspektifiyle daha da geliştirilmesi, derinleştirilmesi ve kurumsal olarak güçlendirilmesi önemli bir fırsat sunmaktadır. Kadınların ve gençlerin karar alma süreçlerine anlamlı ve sürekli katılımını destekleyen yaklaşım; bakım emeği, enerji yoksulluğu, sağlık hizmetleri ve kriz yönetimi gibi alanlarda bütüncül çözümler üretilmesine katkı sağlayacaktır.

Bu politika önerisi; yerel düzeyde uygulanabilir, maliyet-etkin ve kısa-orta vadede somut etki yaratabilecek araçlar sunmakta; Konak'ta iklim politikalarının toplumsal eşitlik ve hak temelli bir bakış açısıyla daha da güçlendirilmesini hedeflemektedir. Önerilen yaklaşım, kadınları ve gençleri desteklenen gruplar olarak değil; iklim krizine karşı geliştirilen yerel politikaların eşit ve aktif paydaşları olarak konumlandıran kapsayıcı bir yerel yönetim anlayışını esas almaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İKLİM İÇİN GENÇLİK HAREKETİ YOUTH ACT4CLIMATE

Bu Politika Önerisi Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle "Sivil Katılım Hibe Programı" kapsamında hazırlanmıştır. Bu metin içeriği yalnızca Sosyal İklim Derneği sorumluluğundadır, UNDP ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

www.youthact4climate.org

